

Thế Giới Đó Đây

Nga Tuyên Bô Chiếm Được Thành Phố Chiến Lược Kupyansk, Ukraine Phủ Nhận

(Ảnh AP - Ukrainian Emergency Service, minh họa: Thành phố Koupiansk, Ukraine, sau một cuộc tấn công của Nga ngày 6/4/2025.)

-Hôm 20/11/2025, Tổng tham mưu trưởng Quân đội Nga, Valery Gerasimov, đã báo cáo với Tổng thống Nga Vladimir Putin, đang đi thị sát tại một sở chỉ huy miền Tây, về việc chiếm được thành phố chiến lược miền Đông Kupyansk của Ukraine. Ngoài ra, vẫn theo viên tướng này, được thông tấn xã Reuters dẫn lại, Nga đã kiểm soát được 70% thành phố Pokrovsk vùng Donbass.

Bộ tổng Tham mưu Quân đội Ukraine, trong bản tin tối qua, đã bác bỏ các thông tin nói trên của Nga. Trên bản đồ ngày 21/11 của trang mạng DeepState, chuyên về chiến tranh Ukraine, được báo chí Pháp dẫn lại, quân Nga hiện diện trên một phần lớn diện tích thành phố, nhưng chưa hoàn toàn kiểm soát được Kupyansk.

Về chuyên thị sát của Tổng thống Nga, thông tin viên Anissa El Jabri của Đài Phát Thanh Quốc Tế Pháp (RFI) từ Mạc Tư Khoa nhấn mạnh đến mục tiêu giành thắng lợi trong "chiến dịch quân sự đặc biệt" tại Ukraine với bất cứ giá nào:

"Nguyên thủ quốc gia Nga xuất hiện trong video trong bộ quân phục. Đây là lần thứ tư kể từ khi chiến tranh nổ ra. Lần đầu tiên là tại tỉnh Kursk vào tháng 3 năm 2024, khi Tổng thống Nga ra lệnh cho quân đội giành lại toàn bộ khu vực. Trong video này, đối diện với các sĩ quan quân đội, ông Putin thể hiện rõ uy lực. Người xem thấy Tổng thống Putin đang nhận các báo cáo chi tiết về tình hình mặt trận, đặc biệt là về thành phố Kupyansk được coi như đã hoàn toàn chiếm xong, một thành phố chủ chốt trong hệ thống phòng thủ của Ukraine theo lời chỉ huy tập đoàn quân phía Tây.

Kupyansk, thuộc tỉnh đông bắc Kharkiv, bị quân Nga chiếm được ngay trong những ngày đầu của cuộc chiến, ngày 27/2/2022. Ukraine đã giành lại địa điểm này trong cuộc phản công vào mùa thu cùng năm. Kupyansk như vậy đã trở lại dưới quyền kiểm soát của Nga hai năm sau đó.

Đoạn video dài hơn 17 phút này cho thấy Tổng thống Nga khẳng định phải đạt được các mục tiêu của chiến dịch đặc biệt. Ông Putin vẫn thường xuyên nói như vậy, nhưng lần này, Tổng thống Nga nói thêm: bất luận thế nào, cũng phải đạt được các mục tiêu".

Hòa Bình Tại Ukraine - Viễn Cảnh Hết Sức Xa Vời

-Trang nhất và bài xã luận của tờ Le Figaro nhận xét kế hoạch hòa bình mà chính quyền Trump muốn áp đặt với Ukraine rất khó thành hiện thực.

Nhật báo thiên hữu này đặt câu hỏi điều khoản nào trong kế hoạch này là vô lý nhất: Nhường cho Nga những vùng lãnh thổ mà Điện Cẩm Linh chưa từng chiếm được, giảm một nửa quân số Ukraine, từ bỏ toàn bộ viện trợ quân sự phương Tây hay Âu Châu từ bỏ các cam kết bảo đảm an ninh cho Ukraine?

Donald Trump có thực sự tin rằng sẽ "hòa bình hóa được Âu Châu" bằng cách để Kiev lọt vào tay Vladimir Putin? Một nền hòa bình bền vững phải công bằng. Báo Le Figaro cho rằng những thất bại mà quân đội Ukraine phải hứng chịu ở phía Đông cũng như cuộc khủng hoảng chính trị trong chính quyền Zelensky, đang bị tác động nặng nề bởi tham nhũng, không làm thay đổi cục diện cuộc chiến. Dân biểu đảng Cộng hòa, Lindsey Graham, một đồng minh của Donald Trump, đã tuyên bố:

"Không có kế hoạch nào có thể thành công cho đến khi Vladimir Putin hiểu được rằng Hoa Kỳ sẽ tiếp tục tích cực viện trợ quân sự cho Ukraine".

Về phần mình, tờ Les Echos dành bài xã luận nhấn mạnh rằng lập trường của Vladimir Putin vẫn vững như bàn thạch. Kế hoạch hòa bình mới của chính quyền Trump đúc kết với các nhà đàm phán đại diện cho Điện Cẩm Linh gần như giống hệt với kế hoạch của năm 2022: Các lãnh thổ bị sáp nhập và quân đội Ukraine bị suy yếu. Nhật báo kinh tế nhận định sự trở lại Tòa Bạch Ốc của Donald Trump không hề thay đổi mục tiêu ban đầu của Tổng thống Nga, vẫn kiên định và không lùi bước.

Mục tiêu của Vladimir Putin vẫn là thôn tính Ukraine, đẩy lùi các đường biên giới của Liên minh Bắc Đại Tây Dương (NATO) và phá vỡ sự thống trị của phương Tây trong một thế giới "đa cực" như ông đã mô tả tại Valdai vào đầu tháng 10. Báo Les Echos nhận xét Điện Cẩm Linh đang thúc đẩy các biện pháp chống Hoa Kỳ, được phát triển mạnh mẽ trong khối BRICS, với mục tiêu phi Mỹ kim hóa nền kinh tế toàn cầu và xây dựng các hệ thống thanh toán thay thế. Việc Nga mất Âu Châu như là đối tác kinh tế, kỹ thuật và thương mại hàng đầu sẽ được bù đắp bằng việc chuyển hướng sang phương Đông và Trung Quốc.

Liên Hiệp Âu Châu Đề Xuất Kế Hoạch Lập "Khởi Schengen Về Tự Do Di Chuyển Cho Lực Lượng Quân Sự"

(Ảnh AP / Omar Havana, minh họa: Những lá cờ Liên Hiệp Âu Châu tung bay bên ngoài trụ sở Ủy Ban Âu Châu tại Brussels, Bỉ, ngày 27/5/2025.)

-Với tinh thần "muốn có hòa bình, thì hãy chuẩn bị chiến tranh" và vào lúc cuộc chiến ở Ukraine đã bộc lộ sự yếu kém của bộ máy quân sự của các nước trong Liên Hiệp Âu Châu, Ủy Ban Âu Châu hôm 19/11/2025 đã công bố hàng loạt đề xuất nhằm tăng cường khả năng quốc phòng, thúc đẩy ngành công nghiệp quân sự và trên hết là "khả năng cơ động quân sự".

Cho đến nay, việc di chuyển xe tăng, quân đội, vũ khí đạn dược bên trong Liên Hiệp Âu Châu vấp phải nhiều chướng ngại về hành chính và cơ sở hạ tầng. Ủy Ban đề xuất lập không gian tự do di chuyển cho lực lượng quân sự, theo kiểu "khu vực Schengen", với khoản đầu tư 17 tỉ Euro, từ năm 2028. Từ thủ đô Brussels của Bỉ, thông tin viên Pierre Benezet của Đài Phát Thanh Quốc Tế Pháp (RFI) cho biết thêm:

"Ủy Ban Âu Châu đề xuất thành lập khu vực Schengen cho các lực lượng vũ trang trong Liên Hiệp Âu Châu. "Bộ binh giành thắng lợi trong các trận đánh, nhưng khâu hậu cần quyết định thắng lợi trong các cuộc chiến". Đó là khẩu hiệu mới của ủy viên Âu Châu phụ trách Quốc phòng..

Hiện tại, bất kỳ hoạt động di chuyển nào, ví dụ như của xe tăng chiến đấu, đều phải xin phép trước chính quyền từng nước thành viên, và trong một số trường hợp, các yêu cầu này phải được nộp trước 45 ngày. Đó là lý do vì sao Ủy Ban Âu Châu đề ra ý tưởng khai triển một loại giấy phép duy nhất có hiệu lực trên lãnh thổ của tất cả 27 quốc gia thành viên Liên Hiệp Âu Châu, thậm chí là giấy phép quá cảnh ưu tiên.

Chúng ta hãy thử hình dung, một chiếc xe bọc thép Leclerc nặng ít nhất 55 tấn, và cũng đã từng có trường hợp xe tăng chiến đấu, bị từ chối cấp phép quá cảnh vì trọng lượng quá lớn của xe vượt quá tiêu chuẩn an toàn đường bộ. Một số cây cầu không chịu được trọng tải của xe tăng, một số con đường quá xấu, không thể đi qua.... Nói tóm lại, danh sách các chướng ngại vật rất dài, và nếu đợi đến lúc quân đội các nước cần khăn trương di chuyển mới khắc phục thì sẽ là quá muộn.

Các hành lang ưu tiên với 500 điểm không thể tránh khi di chuyển sẽ cần được kiểm tra và gia cố. Dự kiến 17 tỉ Euro sẽ được dành để cải thiện khả năng cơ động của lực lượng quân sự kể từ năm 2028".

Trước nguy cơ căng thẳng quân sự ngày càng gia tăng với hai đối thủ Nga và Trung Quốc, chính phủ Đức hôm 19/11 đã công bố chiến lược phòng thủ đầu tiên trong không gian, nhằm tăng cường sự hiện diện của Liên Hiệp Âu Châu và bảo vệ các vệ tinh. Theo thông tấn xã AFP, Bộ trưởng Quốc phòng Đức, Boris Pistorius, tuyên bố Liên Hiệp Âu Châu cần có và cần phát triển năng lực răn đe và phòng thủ trong không gian.

Một Báo Cáo Chỉ Trích Gay Gắt Cách ứng Phó Với Đại Dịch Covid-19 của Anh Quốc

(Ảnh AFP - Oli Scarff, minh họa: Một con phố ở Nottingham, trung tâm nước Anh, ngày 9/10/2020 trong đợt khủng hoảng Covid-19.)

-Vương quốc Anh là một trong những nước Âu Châu bị ảnh hưởng nặng nề nhất bởi đại dịch Covid-19. Chính phủ đã khởi động một cuộc điều tra công khai quy mô lớn để rút ra bài học về cách giải quyết giai đoạn này.

Vào thời điểm đó, ông Boris Johnson là Thủ tướng. Nếu như báo cáo đầu tiên được công bố năm 2024 kết luận các lãnh đạo đã không được chuẩn bị thì lần này, thẩm phán phụ trách cuộc điều tra tin rằng chính phủ đã làm quá ít và quá muộn. Thông tin viên Emeline Vin của Đài Phát Thanh Quốc Tế Pháp (RFI) tại Luân Đôn cho biết thêm thông tin:

Theo báo cáo của ủy ban điều tra công khai, 23.000 ca tử vong lẽ ra đã có thể tránh được nếu chính phủ áp dụng lệnh phong tỏa sớm hơn một tuần vào tháng 3 năm 2020. Thực tế, chính quyền đã không đánh giá đúng mức độ nghiêm trọng của mối đe dọa y tế.

Hệ quả là khi ngày 16/3/2020 Boris Johnson kêu gọi người dân Anh nỗ lực chống dịch, thì mọi chuyện đã quá muộn và sự lây lan của Covid-19 đã vượt khỏi tầm kiểm soát, khiến việc phong tỏa là không thể tránh khỏi. Nhưng lệnh phong tỏa chỉ được ban hành vào 23/3, tức là một tuần sau đó.

Bản báo cáo dài 750 trang nhằm vào trách nhiệm của chính phủ bảo thủ tiền nhiệm. Bà thẩm phán nói đến ảnh hưởng độc hại của một số Cố vấn chính trị, việc phớt lờ ý kiến của nhân viên y tế và thông tin hỗn loạn. Các chính quyền vùng tại Scotland, xứ Wales và Bắc Ireland cũng bị chỉ trích vì chậm trễ và thiếu phối hợp với Luân Đôn.... Những sai lầm này cũng tiếp tục lặp lại trong đợt phong tỏa thứ hai vào mùa Đông 2020.

Báo cáo đưa ra một số khuyến nghị như làm rõ quy trình ra quyết định trong trường hợp khẩn cấp quốc gia, cải thiện việc thông tin với công chúng, và chú trọng hơn đến tác động tiềm tàng đối với nhóm người dễ bị tổn thương nhất. Chính phủ đã ghi nhận việc công bố bản báo cáo.

Pháp: Tội Phạm Ma Túy Nguy Hiểm Không Kém Khủng Bố

-Nhật báo Công giáo La Croix dành trang nhất chú ý đến phát biểu của Bộ trưởng Tư pháp Gérald Darmanin khi ông tuyên bố vào hôm 20/11/2025 tại Marseille rằng mỗi đe dọa của tội phạm ma túy "ít nhất cũng tương đương với mỗi đe dọa của chủ nghĩa khủng bố".

Có nên sử dụng những biện pháp giống như chống khủng bố để đối phó với tội phạm ma túy hay không? Đây là điều mà nhà chức trách đang nghĩ tới. Ngày 18/11, Tổng thống Emmanuel Macron đã yêu cầu đẩy mạnh cuộc chiến chống tội phạm ma túy theo những chiến lược tương tự như chống khủng bố. Bộ trưởng Gérald Darmanin cũng cho rằng mỗi đe dọa của tội phạm ma túy tại Pháp rất đáng lo ngại.

Jean-François Ricard, từng lãnh đạo Viện Công tố chống Khủng bố, cho rằng cần phải học hỏi từ cuộc chiến chống khủng bố, nhưng không sao chép hoàn toàn vì mục tiêu của chúng khác nhau. Khủng bố nhằm áp đặt các ý tưởng chính trị, trong khi tội phạm ma túy chỉ muốn kiếm tiền. Các Dân biểu đã làm theo những khuyến nghị này khi tạo ra viện công tố quốc gia chống tội phạm có tổ chức để điều tra những vụ án có phạm vi quốc gia hoặc quốc tế. Cơ quan này dự kiến sẽ được thành lập vào tháng 1/2026.

Theo đó, những tội phạm ma túy nguy hiểm sẽ bị giam giữ trong các nhà tù được canh phòng hết sức nghiêm ngặt. Theo Jean-François Ricard, Nhà nước cần phải áp dụng những biện pháp nghiêm ngặt bởi phần tử khủng bố vẫn tìm cách tuyên truyền trong tù, còn tội phạm ma túy muốn tiếp tục điều hành các hoạt động của mình. Tuy nhiên, hiện có khoảng 700 tù nhân bị coi là nguy hiểm ở Pháp, nhưng chỉ có 200 chỗ trong các nhà tù được canh phòng nghiêm ngặt.

Cuối cùng, tại Marseille, Bộ trưởng Tư pháp Gérald Darmanin và Bộ trưởng Nội vụ Laurent Nuñez cho biết cuộc chiến chống tội phạm ma túy đã đạt được những kết quả nhất định trong những năm qua. Số vụ giết người liên quan đến ma túy đã giảm từ 49 vụ trong năm 2023 xuống còn 24 vụ trong năm 2024 và có thể giảm còn 15 vụ trong năm 2025. Hiện nay, có 2.000 người đang bị điều tra về ma túy và 900 người bị tạm giam.

Tác Hại của Thực Phẩm Chế Biến Sẵn Đối Với Sức Khỏe

-Tờ Le Monde dành bài xã luận nói về việc những thực phẩm chế biến sẵn ngày càng được coi là nguyên nhân gây ra các vấn đề sức khỏe nghiêm trọng trong bối

cảnh các chính sách phòng ngừa vẫn còn thiếu sót.

Nhiều nghiên cứu khoa học chỉ ra rằng các thực phẩm này, giàu chất béo, đường, muối và phụ gia hóa học, gây ra các bệnh mãn tính như ung thư, bệnh tim mạch, tiểu đường và béo phì. Việc tiêu thụ quá nhiều thực phẩm chế biến sẵn làm rối loạn quá trình trao đổi chất và có thể ảnh hưởng đến sức khỏe tâm thần.

Chi phí cho xã hội là rất nặng nề, nhất là trong bối cảnh ngân sách chi cho y tế ngày càng gia tăng. Để hạn chế vấn đề này, các chính sách phòng ngừa cần được triển khai, bao gồm việc cải thiện khả năng tiếp cận thực phẩm lành mạnh và tăng thuế đối với thực phẩm không lành mạnh. Ngoài ra, quảng cáo và tiếp thị thực phẩm không tốt cho sức khỏe, đặc biệt là đối với trẻ em, cần phải được kiểm soát chặt chẽ hơn.

Tuy nhiên, những giải pháp này vấp phải sự phản đối mạnh mẽ, đặc biệt là ở Pháp, khi đối diện với ảnh hưởng của các tập đoàn đa quốc gia trong ngành công nghiệp thực phẩm.

Tây Ban Nha: Những Tàn Dư 50 Năm Sau Cái Chết của Franco

-Nhìn sang Tây Ban Nha, nhật báo thiên tả Libération có bài "50 năm sau cái chết của Franco, một công trình vẫn còn gây chia rẽ".

Nhà thờ lớn, được các tù binh chiến tranh dưới chế độ Franco xây dựng, không còn chứa hài cốt của nhà độc tài này từ năm 2019. Chính phủ cánh tả dự định biến nơi này, trước đây gọi là Valle de los Caídos, thành một địa điểm tưởng niệm. Tom, một du khách người Bỉ, ấn tượng với công trình này, nhưng không hiểu tại sao lại hiện diện ở nơi hẻo lánh giữa núi non. Tương tự, Kenny, một du khách Mỹ, thấy công trình hấp dẫn, nhưng thất vọng vì không thấy sự tưởng niệm nào dành cho các nạn nhân của Franco.

Thung lũng Cuelgamuros, bao quanh bởi rừng thông và cây bạch dương, nằm cách thủ đô Madrid khoảng 50 cây số. Là một biểu tượng của chế độ độc tài, nơi đây đã từng chứa hài cốt của Franco cho đến năm 2019, khi chính phủ của Thủ tướng Pedro Sánchez chuyển hài cốt của nhà độc tài tới một nghĩa trang tư nhân. Tuy nhiên, nhà thờ với cây thánh giá khổng lồ vẫn là một biểu tượng mạnh mẽ của "nacional-catolicismo" (Chủ nghĩa Dân tộc Công giáo) và tiếp tục gây chia rẽ người dân Tây

Ban Nha. Một số du khách xem đây là một nơi hòa giải, trong khi nhiều người cảm thấy lưu luyến hoặc giận dữ.

Chính phủ cánh tả đã đề xuất tiến hành một dự án "tái tạo ý nghĩa" cho địa điểm này với chi phí ước tính là 31 triệu Euro. Mục tiêu là biến quảng trường đá thành một không gian hiện đại với một trung tâm giải thích lịch sử của nơi này. Dự án nhằm mang đến "cái nhìn xa hơn" về một địa điểm gây tranh cãi.

Tuy nhiên, vẫn còn nhiều bất đồng: gia đình của những chiến sĩ cộng hòa đối đầu với Franco yêu cầu khai quật hài cốt của người thân, trong khi một số người, đặc biệt là theo cánh hữu, coi dự án này là một nỗ lực thao túng chính trị. Cuộc tranh luận về địa điểm mang tính biểu tượng này vẫn tiếp tục gây chia rẽ Tây Ban Nha.

Gián điệp Trung Quốc Tìm Cách Xâm Nhập Vào Quốc Hội Anh

-Tại Âu Châu, trong bài "Quốc hội Anh, ổ gián điệp Trung Quốc?" báo Les Echos cho biết Cơ quan Tình báo Anh (MI5) đã có lời cảnh báo bất thường với lưỡng viện, theo đó, Trung Quốc đang ồ ạt nhắm đến các Dân biểu, Nghị sĩ và những người thân cận của họ.

Hàng ngàn lời rao tuyển dụng do các công ty ma đăng trên các trang như LinkedIn, với mức lương "quá tuyệt để có thể là sự thật". Trong lần tiếp xúc đầu tiên, với cơ quan hệ lâu dài, họ tìm cách có được thông tin nhạy cảm và tạo ra mạng lưới, nhưng phía sau là Bộ Công an Trung Quốc.

Thông điệp của MI5 "cảnh báo gián điệp" đã được các ông Lindsay Hoyle và John McFall, Chủ tịch Hạ viện và Thượng viện đưa ra trước Quốc hội hôm 19/11. Sự can thiệp được thông báo rộng rãi của tình báo Anh diễn ra vài tuần sau vụ 2 người Anh là Christopher Cash và Christopher Berry bị cáo buộc làm gián điệp cho Trung Quốc, cung cấp thông tin về các đại biểu. Đây cũng là thời điểm Luân Đôn phải có quyết định về việc cho phép xây dựng một Tòa Đại sứ Trung Quốc hoành tráng bên cạnh trung tâm tài chính City, tại một địa điểm có các đường cáp với thông tin nhạy cảm đi qua.

Bộ trưởng An ninh Dan Jarvis cho biết MI5 nhận ra "một nỗ lực bí mật được tính toán bởi một thế lực bên ngoài can thiệp vào những vấn đề nội bộ của Anh Quốc", điều mà "chính phủ không thể chấp nhận được".

Một kế hoạch đang được chuẩn bị vì không chỉ đáng lo ngại cho các đại biểu mà cả ê-kíp trợ thủ, các nhà kinh tế, nhân viên các tổ chức tham vấn, cố vấn địa-chính trị cũng là mục tiêu. Các trường Đại học Anh và kỹ nghệ cao cấp cũng có thể bị cài cắm để dò thám.

Hãng Thời Trang Giá Rẻ Shein của Trung Quốc Bị 100 Thương Hiệu Pháp Kiện Ra Tòa

-Trên lãnh vực kinh tế, sự kiện đáng chú ý là 12 liên đoàn thương mại và trên 100 thương hiệu Pháp cùng kiện nhãn hiệu thời trang giá rẻ Shein của Trung Quốc ra tòa vì cạnh tranh bất chính.

Giông tố tiếp tục ập đến với Shein từ tháng 9/2025 đến nay, sau khi thương xá sang trọng BHV mở cửa cho thương hiệu này dẫn đến 12 thương hiệu nổi tiếng Pháp ra đi, và xì-căng-đan búp bê tình dục có hình dáng trẻ em. Hai tuần sau khi chính phủ đưa vấn đề ra tư pháp để cố gắng chặn trang web Shein, đến lượt các nhà kinh doanh tấn công.

Hai báo Le Figaro và Les Echos cho biết Liên minh Thương mại (gồm các thương xá, chuỗi thời trang), FCD (các nhà phân phối), Fevad (thương mại điện tử), FFF (nhượng quyền), UBH (nữ trang), Liên đoàn thời trang nữ... khởi kiện Shein tại Tòa án thương mại Aix-en-Provence.

Tổng cộng trên 100 thương hiệu đòi bồi thường thiệt hại đã chịu trong 5 năm qua. Bernard Cherqui, Chủ tịch Liên minh Thương mại nhận xét đây là lần đầu tiên trong lịch sử phải kiện tập thể. Marc Lolivier, đại diện Fevad nhấn mạnh có thể cạnh tranh nhưng phải công bằng.

Các sàn thương mại Trung Quốc như Shein, Temu bán giá rẻ mạt nhờ vi phạm các điều kiện lao động, môi trường... và có thể được trợ giá, dùng "cookies" theo dõi khách hàng bất hợp pháp, 80% số gói hàng gửi sang không theo quy cách....

Bắc Kinh Gây Áp Lực Với Tokyo

-Báo La Croix nhận xét "Bắc Kinh tức tối trước các tuyên bố về Đài Loan của Thủ tướng Nhật Bản".

Tình hình tiếp tục căng thẳng giữa hai nền kinh tế lớn của Á Châu. Sau phát biểu khiêu khích của Tổng Lãnh sự Trung Quốc ở Osaka, hai nước đều cho triệu mời Đại sứ và Trung Quốc tìm cách trả thù.

Bắc Kinh kêu gọi công dân không đến Nhật Bản trong khi du khách từ Hoa lục chiếm đến 1/4, gần nửa triệu vé máy bay đã bị hủy từ 15/11. Ít nhất hai bộ phim Nhật Bản, vốn rất ăn khách đã bị cấm chiếu.

Đề gây sợ hãi, chính quyền Bắc Kinh còn tuyên truyền rằng an ninh của sinh viên Trung Quốc tại Nhật Bản đang bị đe dọa. Mới hôm 19/11, một drone nghi là của Trung Quốc đã bay qua đảo Yonaguni của Nhật Bản, chỉ cách Đài Loan 100 cây số, khiến lực lượng Không quân Nhật Bản phải báo động.

COP30: Trung Quốc Gia Tăng Áp Lực Với Các Nước Giàu Trong Việc Đóng Góp Tài Chánh Khí Hậu

(Hình RFI/ Rafa Pereira/COP30FI: Tổng thống Ba Tây Lula da Silva phát biểu với báo chí tại hội nghị COP30 ở Belém, Ba Tây, ngày 19/11/2025.)

-Làm sao huy động được 300 tỉ Mỹ kim mỗi năm, từ nay đến năm 2035 để hỗ trợ các nước nghèo ứng phó với biến đổi khí hậu? Đây là một trong những câu hỏi hóc búa được đặt ra tại Belem (Ba Tây), vài ngày trước khi kết thúc Hội nghị Khí hậu Liên Hiệp Quốc COP30. Trong bối cảnh các nước giàu không muốn đề cập đến tài chánh khí hậu, Trung Quốc muốn tăng cường sức ép, nhưng lại không muốn gia tăng khoản đóng góp của mình.

Tổng thống Ba Tây Lula da Silva đã quay trở lại Hội nghị Khí hậu ở Belem, vào hôm 19/11/2025, để gây sức ép đối với các phái đoàn đến dự, nhằm đạt được thỏa thuận về vấn đề tài chánh khí hậu và nhiên liệu hóa thạch, trước ngày bế mạc vào tối thứ Sáu (21/11).

Phía Ba Tây đưa ra một văn bản được đặt tên "Mutirão mondiale" một từ trong ngôn ngữ bản địa, có nghĩa là "một cộng đồng cùng nhau thực hiện một nhiệm vụ chung". Theo thông tấn xã AFP, văn bản đề xuất tăng gấp 3 nguồn tài trợ từ các nước giàu cho các nước nghèo nhất, để thích ứng với biến đổi khí hậu vào năm 2030 hoặc 2035. Mục tiêu này được coi là "hoàn toàn phi thực tế", theo phản hồi của các nước Âu Châu. Dự thảo của văn bản sửa đổi sẽ được đưa ra vào hôm 20/11.

Về phía Trung Quốc, một thành viên của phái đoàn Bắc Kinh chỉ trích các nước giàu đã ký Hiệp ước Khí hậu Paris, thì phải có hành động rõ ràng hơn. Tuy nhiên, Trung Quốc cũng không muốn cam kết đóng góp nhiều hơn vào tài chánh khí hậu. Từ Belem, thông tin viên Jeanne Richard của Đài Phát Thanh Quốc Tế Pháp (RFI) cho biết thêm:

"Để huy động hàng trăm tỉ đã hứa hẹn dành cho các nước đang phát triển, thì cần phải bắt đầu tổ chức lại, nhưng cho đến nay, vẫn chưa có gì rõ ràng. Ông Vương Nghị (Wang Yi), Cố vấn trưởng của Ủy ban Khí hậu Quốc gia Trung Quốc, nhận định: "Chúng ta phải xác định rõ dòng tiền nào, dùng cho mục đích gì và đến từ đâu, đồng thời suy tính đến việc ai sẽ quản lý số tiền đó. Hiện tôi không nghĩ rằng những vấn đề này được sắp xếp rõ ràng. Chúng tôi sẽ phải đàm phán về việc này, nhưng hiện tôi nghĩ là sẽ rất khó khăn".

Trong bối cảnh ngân sách bị siết chặt và các chỉ tiêu hướng vào lĩnh vực quốc phòng, các nước Âu Châu không muốn đề cập đến tài chánh khí hậu tại COP. Về phía Hoa Kỳ, Hoa Thịnh Đốn thậm chí không tham gia vào khoản đóng góp chung. Chuyên gia Trung Quốc nói thêm: "Chúng tôi hy vọng có thể đạt được mục tiêu 300 tỉ, và sẽ có nhiều ngân sách hơn so với trước đây! Đó là một yêu cầu căn bản".

Về phần mình, Trung Quốc đã ước tính khoản đóng góp của mình, theo nhận định của ông Vương Nghị, thuộc phái đoàn của Bắc Kinh tại COP: "Chúng tôi sẽ thúc đẩy hợp tác giữa các nước phương Nam. Vấn đề không chỉ là tiền bạc, mà chúng tôi

cũng sẽ cung cấp kỹ thuật, tăng cường năng lực cho người dân tại một số nước đang phát triển".

Nền kinh tế lớn thứ hai thế giới chỉ muốn dừng lại ở đó, và cũng không có ý định gia nhập vào câu lạc bộ các nước phát triển, những nước buộc phải đóng góp vào tài chính khí hậu".

Hội nghị COP30 vẫn chưa kết thúc nhưng việc tổ chức COP31 đã gây tranh cãi. Hôm 20/11, theo thông tấn xã AFP, Thủ tướng Úc Đại Lợi Anthony Albanese thông báo nhường cho Thổ Nhĩ Kỳ đăng cai sự kiện này vào năm 2026, nhưng yêu cầu được giữ vai trò Chủ tịch các cuộc đàm phán trong năm 2026. Đây được coi là điều bất thường trong cách chia sẻ nhiệm vụ tại COP.

